

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-2-40 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-62/866-372
Karar Tarihi : 06.11.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Özgür BAL, Emine TOKGÖZ

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : 3BN Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti.
Strazburg Caddesi Korkutreis Sokak No 31/1 Sıhhiye/Ankara
Kozmos Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti.
Strazburg Caddesi No 40/19 Sıhhiye/Ankara

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILAN : Başkent Doğalgaz Dağıtım A.Ş.
Toros Sokak No 20 Sıhhiye/Ankara

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Başkent Doğalgaz Dağıtım A.Ş.'nin doğalgaz iç tesisat projelerine ilişkin olarak dijital gönderim/onay sistemini (DİPOS Plus) kullanmayı zorunlu tuttuğu iddiası.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına sırasıyla 05.08.2013 tarih ve 4752 sayı ve 21.08.2013 tarih ve 5440 sayı ile giren başvurular üzerine hazırlanan 16.08.2013 tarih ve 2013-2-40/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, Kurulun 29.08.2013 tarih ve 13-49 sayılı toplantısında görüşülmüş ve iddialara yönelik olarak önaraştırma yapılmasına 13-49/706-M sayı ile karar verilmiştir. Bunun üzerine hazırlanan 30.10.2013 tarih ve 2013-2-40/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle;

- (3) Başkent Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.'nin (Başkentgaz) doğal gaz tesisat projelerinin tesliminde dijital gönderim onay sistemi uygulamasına geçtiği ve bu çerçevede Tekhnelogos Yazılım Müh. Müş. ve Bilişim Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Tekhnelogos) ile sözleşme imzaladığı,
- (4) Tekhnelogos'un Ankara ilinde proje tesliminde kullandığı dijital gönderim onay sistemi uygulamasının dijital sigorta poliçesi düzenlemesini zorunlu tuttuğu,
- (5) Uygulamanın "4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında ihlal teşkil ettiği"ne ilişkin olarak Tekhnelogos ve Başkentgaz'ın bilgilendirildiği ancak taraflarca herhangi bir düzenlemede bulunulmadığı,
- (6) Dağıtıcı firma olan Başkentgaz'ın tesisatçı firmaları DİPOS uygulamasını kullanmaya zorladığı,
- (7) Her ne kadar Başkentgaz tarafından DİPOS kullanımını zorunlu tutmadıkları söylene de elden teslimlerde (kağıt ortamında ıslak imzalı teslim) onay süresinin en az on beş gün aldığı buna karşın online gönderimde aynı gün onay verildiği,

- (8) Tesisatçı firmaların kâğıt ortamında proje teslimi yaptıklarında Başkengaz'ın sigorta poliçesi tanzimini ve dosyada bulunmasını şart koştuğu,
- (9) Hâlbuki ilgili tesisat projesi onaylanmamışken tesisatın sigortalanması halinde birçok nedenden dolayı zeyilname ya da poliçe iptalinin gerektiği,
- (10) Bu sebeplerle tesisatçı firmaların ek külfetlere maruz bırakıldığı ve DİPOS kullanımının zorunlu kılındığı,
- (11) Başkentgaz'ın DİPOS üzerinden gönderilen proje ve eklerini incelerken elden teslim edilen proje incelemelerine kıyasla daha esnek davrandığı,
- (12) Sigorta aracılık hizmetlerinde bulunmak ve bu kapsamda sigorta şirketlerinin acenteliklerini yapmak amacıyla Tekhnelogos ortakları tarafından İstanbul'da 19.06.2006 tarihinde kurulan Üç Elma Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti. (Üç Elma Sigorta) tarafından tanzim edilen poliçelerde sigortalının TC kimlik numarası, sigortalanan cihaz adı ve acente kaşe/imzasının bulunmadığı ve riziko adresinde girilen bilgilerden sokak veya cadde bilgilerinin anlaşılmadığı,
- (13) Şikayetçi 3BN Sigorta tarafından tanzim edilen poliçelerde ise en ufak bir sorunda zeyilname ya da eksikliğin giderilmesinin istendiği, bu şekilde sigorta poliçelerindeki hatalardan kaynaklı itirazın sadece kâğıt ortamı için uygulandığı ancak DİPOS hatalarının dikkate alınmadığı,
- (14) Elden teslimi yapılan proje ve eklerinin takibi için tesisatçı firmalara dağıtıcı firma tarafından yalnızca 13:00-15:00 arasında izin verildiği ve bu şekilde çalışma süreleri kısıtlanarak DİPOS kullanımına yönlendirildiği ifade edilmiştir.
- (15) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, önaraştırma konusu iddialar ile ilgili olarak soruşturma açılması gerektiği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (16) Dosya konusu şikayetler Ankara ilinde faaliyet gösteren Başkentgaz'ın onayladığı projelere ilişkin olup sigorta şirketleri/acenteleri ve doğal gaz tesisat firmalarının Başkentgaz'a proje onaylatması sürecinde ortaya çıkan rekabet zararlarına ilişkindir. Bu nedenle ilgili coğrafi pazar "*Ankara ili*", ilgili ürün pazarı ise "*doğal gaz tesisat projelerinin online gönderimi pazarı*" olarak belirlenmiştir.
- (17) Tekhnelogos firması ilgili dönemde Ankara ili bakımından ve halihazırda Türkiye çapında pek çok il bakımından tek hizmet sağlayıcı konumda bulunurken, Başkentgaz da, Ankara ilinde tek dağıtıcı olması, doğalgaz projeleri yönünden tek onay ve izin mercii olarak konumunda bulunması nedenleriyle hakim durumdadır.
- (18) İddialarda özetle, Başkentgaz firmasının projelerin sadece dijital yolla teslim edilmesini yönlendirmeye çalıştığı, elden teslim edilen projeleri bazı dönemlerde almadığı, geç onayladığı, farklı yöntemlerle güçlükler çıkarttığı ifade edilmiştir.
- (19) Nitekim Başkentgaz ile Tekhnelogos arasında imzalanan hizmet sözleşmesinin ilgili maddelerine bakıldığında online poliçe gönderme koşulunun aşağıdaki şekilde düzenlendiği görülmüştür:

"II. SÖZLEŞMENİN AMACI VE KONUSU

- (20) *Bu sözleşme, ZetaCAD Doğalgaz Tasarım Programının, Dipos Plus ve Dipos Mobile'ın BAŞKENTGAZ'ın yetkili kıldığı il ve ilçe merkezlerinde faaliyet gösteren firmalarda kullanılabilmesi ve bu firmalar tarafından telif edilen dijital projelerin onay mercii*

BAŞKENTGAZ tarafından dijital olarak onaylanabilmesi, tesisat kontrol işlemlerinin tamamen dijital sistem üzerinde tekemmülü için gerekli altyapının TEKHNELOGOS tarafından sağlanması ve bu çerçevede sistemin devamlılığı için karşılıklı olarak teknik, idari, ticari ve hukuki yükümlülüklerle açıklık getirmek amacıyla hazırlanmıştır.

...

IV,B- DiPOS PLUS

- (21) *DİPOS PLUS, Dipos üzerine kurulu olan ve proje onayından gaz açma aşamasına kadar doğalgaz dönüşüm sürecinin bütün aşamalarında doğalgaz dönüşüm işlemlerinin tamamen dijital ortamda tekemmülünü sağlayan dijital bir omurgadır.”*
- (22) Bu sözleşme maddelerinden de anlaşıldığı üzere, ilgili taraflar proje gönderimi ve onaylanması süreçlerinin sadece dijital ortamdan yapılmasını sağlamaya, bu çerçevede mevcut koşullarda devam etmesi gereken elden proje teslimi işlemini kaldırmaya çalışmaktadır.
- (23) Tekhnelogos'un dijital proje gönderimini zorunlu kılması hem online gönderim başına (.....)+KDV civarında bir ücret almasını sağlamakta, hem de doğrudan veya dolaylı yöntemlerle uygulanan dijital poliçe zorunluluğu ile rakipsiz durumdaki acentesi olan Üç Elma aracılığıyla istediği bir fiyata sigorta poliçesi satabilme imkânına kavuşmaktadır.
- (24) Burada ortaya çıkan yapı genel olarak bir yenilikten (dijital proje gönderim imkanı) faydalanmak isteyen proje firmalarının seçeneksizliğinden faydalanarak gerek proje gönderimi, gerekse poliçe düzenlenmesi aşamalarında zor durumda bırakılmaları ve hem proje firmalarının hem de alternatif sigorta acentelerinin faaliyetlerinin zorlaştırılmasıdır. Bu uygulamalar neticesinde mühendislik firmalarının ve dolayısıyla proje onaylattıran vatandaşın maliyetleri artmakta, dijital gönderim zorunluluğu sonucunda her işlem başına (.....)+KDV civarında ek masraf gelmekte, dijital poliçe gönderim zorunluluğu sonucunda poliçeler olması gerekenden daha yüksek fiyatlara kesilmek zorunda kalabilmektedir. Dağıtım firmaları bakımından bu yapıyı desteklemelerindeki etken bu işlemlerden komisyon veya pay alma imkânlarıyla ilgilidir.
- (25) Ancak Başkentgaz firması yetkililerinin 8.10.2013 tarihinde konuya ilişkin olarak düzenlenen tutanaktaki ifadeleri şu şekildedir: *“Sigorta poliçesinin Zetacad dışında elle düzenlenmesi artık mümkün. Eğer manuel olursa poliçeyi proje eklerine ekleyebiliyorlar online olarak Eylül sonundan buyana.”*
- (26) Öte yandan Tekhnelogos söz konusu dijital poliçe gönderme zorunluluğu konusunda, *gelenen aşamada piyasada olan bazı sıkıntılar nedeniyle Başkentgaz A.Ş. ile bir takım görüşmeler yapıldığını, kendileri ile Başkentgaz A.Ş. arasında imzalanan Sözleşmeye aykırı olmasına rağmen, proje onay süreçlerinin düzenleyen ve yöneten taraflar olarak EPDK ve Gaz Dağıtım Şirketi 'nden gelen talepler doğrultusunda bu hususta bir takım değişiklikler getirildiğini, Başkentgaz A.Ş. ile gelen son nokta itibariyle, DİPOS PLUS sözleşmesinde olmasına rağmen bir gereklilik olan online poliçe gönderme şartının ortadan kalktığını ifade etmiştir.*
- (27) Ayrıca konuya ilişkin olarak Tekhnelogos firmasının 10.10.2013 tarihinde proje firmalarına yönelik olarak hazırladığı duyurunun ilgili kısmı şöyledir: *“Değerli Sertifikalı Firmamız, Gaz Dağıtım Şirketi'nden gelen talep üzerine 30.09.2013 tarihinden itibaren gönderdiğiniz bir projenin sigorta poliçesini ZetaCAD üzerinden dijital olarak talep edebileceğiniz gibi eğer istenirse poliçe evrakını başka bir sigorta şirketinden de manuel olarak temin etmenize imkan tanımak için proje gönderimi*

aşamasında online poliçe şartı kaldırılmıştır. Konuyla ilgili bilgilendirme 30.09.2013 tarihli duyuruyla tarafınıza yapılmıştır.”

Bu ifadelerden Tekhnelogos firmasının daha önceki Kurul kararlarında uyarılara konu olan dijital proje ve poliçe gönderme konusunu, sözleşmede Başkentgaz ile aralarında zorunlu hale getirdikleri ve ilgili dönemde ortadan kaldırılincaya kadar uyguladıkları açıkça anlaşılmiş olmakla birlikte uygulamanın sona erdirildiği de aşıkardır.

- (28) Dolayısıyla, doğalgaz projelerinin dijital gönderim işlemlerinde, eğer varsa doğrudan veya dolaylı yöntemlerle uygulanan dijital gönderim zorunluluklarının veya dijital gönderimi tek seçenek haline getiren uygulamaların sona erdirildiği, projelere ek olarak düzenlenen sigorta poliçeleri bakımından benzer şekilde eğer varsa doğrudan veya dolaylı şekilde uygulanmakta olan dijital proje düzenleme zorunluluğunun veya bu konudaki her türlü rakip firmaları veya acenteleri dışlayıcı uygulama, düzenleme, duyuru, yazılımsal sınırlamalar vb. uygulamaların kaldırıldığı anlaşılmıştır.

J.SONUÇ

- (29) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.